

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Zajnáthegy

Utoljára módosítva: 2013-12-09 11:07:35

Megye: Pest

Községhatár: Pilisvörösvár

A terület kiterjedése: ____ hektár

Védetté nyilvánítás év: 1997

GPS koordináták: 47.62311, 18.86803

Felmérést végző személy(ek) neve: Pintér Balázs

E-mail címe(k): pinyobe@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület a 10-es úttól (Piliscsabai utca) É-ra található, legkönnyebben a Kopár-csárdától lehet a piros jelzésen feljutni a hegyre.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A Zajnát-hegy behatárolása nem egyszerű feladat. Ha csak a turistatérképet vesszük figyelembe, akkor kiderül, hogy a "Zajnát-hegyek" egy kisebb hegycsoportot jelent, több csúccsal, külön „Zajnát-hegy” nincs. A védettségről szóló rendeletben a területet Kopárok néven is jelölik, ez kis segítséget nyújt, mert a 10-es út mellett található Kopár-csárda neve köthető valamelyest a társnévhez. Ebből kiindulva valószínűleg a helyi jelentőségű védett természeti terület a csárdától É-ÉK-re eső rész lehet (pontos lehatárolás csak a helyrajzi segítségével lehetséges). A csárda parkolójától a piros turista jelzésen lehet feljutni a hegyre. A dolomit alapkőzetű hegy jelentős részét az alapkőzet miatt jelenleg is bányásszák (emellett található felhagyott bányaudvarok is.) Az eredeti élőhelyek csak kis részben maradtak fenn, a környező hegyekhez hasonlóan itt is nagy arányú fenyvesítés történt a kopárokon. A fennmaradt vegetáció igen gazdag, számos védett és fokozottan védett növény fordul itt elő. Utóbbiak közül a nyílt dolomit sziklagyep maradványokon él a két Natura 2000 jelölőfaj magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) és az István király-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*) jelentős egyedszámba. Utóbbi faj szórványosan a telepített fenyvesek gyér aljnövényzetében is megél. A védett fajok közül többek közt tipikus a kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*), a keskenylevelű ezüstvirág (*Paronychia cephalotes*) és a kiscsészű hangyabogáncs (*Jurinea mollis*). Az erdőben elszórtan kisebb állományai élnek a fehér madársisaknak (*Cephalanthera damasonium*). A hegylábi részeken a dolomitra homok rakódott, így speciális homoki vegetáció alakult ki rajta, számos homokgyepekre jellemző fajjal. A védett fajok közül kiemelendő a homoki fátyolvirág (*Gypsophila arenaria*), a homoki kocsord (*Peucedanum arenarium*) és a homoki szalmagyopár (*Helichrysum arenarium*). Özönnövények közül a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) és a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) terjed, főleg a helylábi részeken ismertek foltszerű állományaik. Az állatvilága kevésbé ismert, csak szórványadatokra lehet támaszkodni, speciális felmérések szükségesek pl. a védett ízeltlábúak előfordulásainak bizonyításához (a fennmaradt eredeti élőhelyeket ismerve valószínűleg számos védett bogár és lepkefaj élhet itt). A madárvilág főleg a hazánkban gyakori, erdei fajokból tevődik össze, mint pl. csilpcsalp füzike (*Phylloscopus collybita*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*).

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

85 % Erdő

10 % Gyep

5 % Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
S4 Ültetett erdei- és feketefenyvesek G2 Mészkedvelő nyílt sziklagyepek H5b Homoki sztyeprétek M1 Molyhos tölgyes bokorerdők RC Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők RDa Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők S1 Ültetett akácok U6 Nyitott bányafelületek

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Erdészeti tevékenység

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): Kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*): kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózathoz? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

A Zajnát-hegyek része, a főbb élőhelyek megegyeznek a védett részével.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadettető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Árlevelű len (*Linum tenuifolium*): szórványos Budai imola (*Centaurea scabiosa* subsp. *sadleriana*): szórványos Bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*): gyakori Fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*): szórványos Homoki fátyolvirág (*Gypsophila arenaria*): gyakori Homoki kocsord (*Peucedanum arenarium*): ritka Homoki szalmagyopár (*Helichrysum arenarium*): ritka István király-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*): szórványos (Az egész helyen elszórtan mindenütt ott van, a polikormonok száma megközelítheti az ezret.) Keskenylevelű ezüstvirág (*Paronychia cephalotes*): ritka Kisfészkű hangyabogáncs (*Jurinea mollis*): ritka Kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*): szórványos Közönséges sárga-kövirózsa (*Jovibarba globifera* subsp. *hirta*): szórványos Magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*): szórványos (Magasabb térszínen elszórtan előfordul, jelentősebb állományai a Vörös-hegy környékén vannak.) Pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*): gyakori (ritka: 1–100 tő; szórványos: 100–1000 tő; gyakori: 1000–) A védettségről szóló 16/2011. (V. 30.) Pilisvörösvár önkormányzati rendeletében számos védett növényt jeleznek még innen, meglétük valószínűsíthető.

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Szarvasbogár (*Lucanus cervus*): ritka Atalanta lepke (*Vanessa atalanta*): szórványos Barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): gyakori Csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): szórványos Egerészölyv (*Buteo buteo*): szórványos Énekes rigó (*Turdus philomelos*): szórványos Erdei pinty (*Fringilla coelebs*): gyakori Fekete rigó (*Turdus merula*): gyakori Holló (*Corvus corax*): szórványos Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*): szórványos Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*): szórványos Széncinege (*Parus major*): gyakori Zöldike (*Carduelis chloris*): gyakori Zöld küllő (*Picus viridis*): ritka Vörösbegy (*Erithacus rubecula*): gyakori

5. Egyéb észrevétel

A Zajnát-hegy helyi jelentőségű védett természeti terület behatárolása két szempontból is problémába ütközik. Az egyik, hogy a turistatérképeken külön Zajnát-hegy néven nincs jelölve terület, viszont Zajnát-hegyek egy hegycsoportnak a neve, mely több hegyet is magába foglal. A másik probléma, hogy a védettségről szóló rendeletben a Cseresznyés helyi jelentőségű védett természeti területtel egybe kezelik, így nem lehet pontosan kideríteni, hogy mekkora kiterjedésű a hegy. A rendeletben Kopárok néven is jelölik a védett részt, ebből kiindulva a Kopár-csárdától É-ÉK-re eső a térképen név nélkül jelölt csúcsokat vettük a felmérés területéül. A pontos határok hiánya miatt a védett növények becslése nagy hibaszázalékot rejthet magában. A terület pontos mérete nem ismert.